

Kulturmiljövård och museer

Sammanfattning

I betänkandet behandlar kulturutskottet motionsyrkanden från den allmänna motionstiden 2008 varav 19 motionsyrkanden rör kulturmiljövård och 19 motionsyrkanden rör museer. Utskottet avstyrker samtliga motionsyrkanden.

I de avstyrkta motionsyrkandena återfinns bl.a. förslag om bättre dokumentation och kontroll av byggnadsminnen, beredningsplan för tillvaratagande av kulturskatter, att föra upp flyttningen av Kiruna stad på Unescos världsarvslista, ratificering av konventionen om skydd för det immateriella kulturarvet och förslag om ökat stöd för olika byggnadsminnen m.m. Vidare föreslås inrättande av flera nya museer, och frågor kring Forum för levande historias uppdrag tas upp.

Utskottet har valt att behandla 19 motionsyrkanden i förenklad form eftersom dessa överensstämmer med lika eller snarlika förslag som behandlats tidigare under valperioden.

I betänkandet finns två särskilda yttranden.

Innehållsförteckning

Sammanfattning	1
Utskottets förslag till riksdagsbeslut	3
Utskottets överväganden	6
Kulturmiljövård	6
Dokumentation och kontroll av byggnadsminnen	6
Byggnadsminnen	7
Krisberedskap för tillvaratagande av kulturskatter	9
Flyttningen av Kiruna stad	10
Konventionen om skydd för det immateriella kulturarvet	11
Bevarande av levande kulturmiljöer	12
Kulturresevat	13
Kinda kanal och Dalslands kanal	13
Museer	15
Fredsmuseum	15
Militärhistoriskt museum	16
Dataspelsmuseum	17
Forum för levande historias uppdrag	18
Tidigare behandlade förslag	19
Särskilda yttranden	21
<i>Bilaga</i>	
Förteckning över behandlade förslag	22
Motioner från allmänna motionstiden hösten 2008	22

Utskottets förslag till riksdagsbeslut

Kulturmiljövård

1. **Dokumentation och kontroll av byggnadsminnen**
Riksdagen avslår motion
2008/09:Kr235 av Lars Tysklind (fp).
2. **Byggnadsminnen**
Riksdagen avslår motionerna
2008/09:Kr201 av Magdalena Andersson (m),
2008/09:Kr244 av Agneta Gille (s),
2008/09:Kr298 av Otto von Arnold (kd) och
2008/09:Kr311 av Krister Hammarbergh och Karin Enström (båda m).
3. **Krisberedskap för tillvaratagande av kulturskatter**
Riksdagen avslår motion
2008/09:Kr237 av Hans Rothenberg och Walburga Habsburg Douglas (båda m).
4. **Flyttningen av Kiruna stad**
Riksdagen avslår motion
2008/09:Kr295 av Gunnar Andrén (fp).
5. **Konventionen om skydd för det immateriella kulturarvet**
Riksdagen avslår motion
2008/09:Kr223 av Michael Hagberg (s) yrkande 1.
6. **Bevarande av levande kulturmiljöer**
Riksdagen avslår motion
2008/09:Kr344 av Lennart Hedquist m.fl. (m, c, fp, kd).
7. **Kulturresevat**
Riksdagen avslår motion
2008/09:Kr212 av Liselott Hagberg (fp).
8. **Kinda kanal och Dalslands kanal**
Riksdagen avslår motionerna
2008/09:Kr232 av Finn Bengtsson och Betty Malmberg (båda m) och
2008/09:Kr350 av Renée Jeryd m.fl. (s).

Museer

9. **Fredsmuseum**
Riksdagen avslår motionerna

2008/09:Kr339 av Carina Hägg (s) och
2008/09:Kr346 av Peter Rådberg och Bodil Ceballos (båda mp).

10. Militärhistoriskt museum

Riksdagen avslår motion
2008/09:Kr207 av Lars-Ivar Ericson (c).

11. Dataspelsmuseum

Riksdagen avslår motion
2008/09:Kr323 av Camilla Lindberg (fp).

12. Forum för levande historias uppdrag

Riksdagen avslår motionerna
2008/09:Kr310 av Birgitta Ohlsson m.fl. (fp) yrkande 1 och
2008/09:Kr359 av Lennart Sacrédeus (kd) yrkandena 1 och 2.

13. Tidigare behandlade förslag

Riksdagen avslår motionerna
2008/09:Kr203 av Eva Flyborg (fp),
2008/09:Kr205 av Gunnar Andréén och Tobias Krantz (båda fp) yrkan-
dena 1 och 2,
2008/09:Kr211 av Eva Flyborg (fp),
2008/09:Kr213 av Ulf Nilsson och Gunnar Andréén (båda fp),
2008/09:Kr214 av Ulf Nilsson m.fl. (fp) yrkandena 1 och 2,
2008/09:Kr215 av Tina Acketoft (fp),
2008/09:Kr223 av Michael Hagberg (s) yrkande 2,
2008/09:Kr234 av Gunnar Andréén m.fl. (fp) yrkandena 1 och 2,
2008/09:Kr259 av Maria Lundqvist-Brömster (fp),
2008/09:Kr280 av Christopher Ödmann och Jan Lindholm (båda mp),
2008/09:Kr283 av Hans Olsson m.fl. (s),
2008/09:Kr289 av Johan Löfstrand och Louise Malmström (båda s),
2008/09:Kr299 av Désirée Pethrus Engström (kd),
2008/09:Kr353 av Marianne Berg m.fl. (v, c, mp) yrkande 1,
2008/09:Kr356 av Ewa Thalén Finné m.fl. (m) och
2008/09:Kr364 av Claes Västerteg och Erik A Eriksson (båda c).

Stockholm den 10 februari 2009

På kulturutskottets vägnar

Siv Holma

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Siv Holma (v), Cecilia Wikström i Uppsala (fp), Cecilia Magnusson (m), Margareta Israelsson (s), Lars Wegedal (s), Mats Johansson (m), Anders Åkesson (c), Hans Wallmark (m), Olof Lavesson (m), Göran Persson i Simrishamn (s), Solveig Hellquist (fp), Esabelle Dingizian (mp), Göran Montan (m), Anneli Särnblad (s), Leif Pettersson (s), Solveig Ternström (c) och Lars-Axel Nordell (kd).

Utskottets överväganden

Kulturmiljövård

Dokumentation och kontroll av byggnadsminnen

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår ett motionsförslag om dokumentation och kontroll av byggnadsminnen med hänvisning till Riksantikvarieämbetets arbete med att rättssäkra tillämpningen av kulturminneslagen.

Motionen

I *motion Kr235* av Lars Tysklind (fp) föreslås att kap. 3 § 14 i kulturminneslagen utvidgas med ett tillägg om att länsstyrelserna har rätt att förordna personer för dokumentation och kontroll av byggnadsminnen. Bakgrunden till motionen är en dom i Kammarrätten i Göteborg.

Bakgrund

Kammarrätten i Göteborg har i en dom¹ fastslagit att länsstyrelsen i Skåne län inte har rätt att ange vem som ska utföra antikvarisk kontroll och dokumentation vid restaureringen av Kärnan i Helsingborg. Kammarrätten konstaterade att Riksantikvarieämbetet har utfärdat allmänna råd för antikvarisk kontroll vid tillämpningen av 3 kap. 14 § och 4 kap. 3 och 13 §§ lagen (1988:950) om kulturminnen m.m. (Allmänna råd från RAÄ 1999:1). I råden (s.11) uttalas beträffande val av antikvarisk kontroll bl.a. att länsstyrelsen i sitt beslut ska anvisa en namngiven person, institution eller företag som kontrollant. Rätten fann emellertid att bestämmelserna i 3 kap. 14 § kulturminneslagen inte ger stöd för att länsstyrelsen som villkor för tillståndet kan ange att en särskild kontrollant ska anvisas. Länsstyrelsen har därför inte haft rätt att uppställa det särskilda villkoret om vem som ska utföra dokumentationen. Kammarrätten bifölls därför överklagandet.

Utskottets ställningstagande

Utskottet konstaterar att det pågår ett aktivt arbete på Riksantikvarieämbetet med att rättssäkra tillämpningen av kulturminneslagen bl.a. med anledning av kammarrättsdomen. De allmänna råden i sin nuvarande form kommer att försvinna. I stället utarbetar Riksantikvarieämbetet en vägledning/handbok i samråd med representanter från bl.a. annat länsstyrelserna. Den del som avser antikvarisk kontroll/medverkan är för närvarande i sitt

¹ Dom den 17 oktober 2007, mål nr 4835-05.

slutskede och har sänts ut för synpunkter till alla som medverkat i arbetet. Ambitionen är att kunna ge ut vägledningen/handboken under våren 2009. I arbetet ingår att bl.a. göra en tydligare distinktion mellan myndighetsutövning och byggherrens ansvar.

Utskottet vill för sin del framhålla att det är angeläget att distinktionen mellan myndighetsutövning och byggherrens ansvar tydliggörs.

Utskottet anser inte att motion Kr235 (fp) bör föranleda något initiativ från riksdagens sida.

Byggnadsminnen

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår ett motionsförslag om översyn av hanteringen av landets byggnadsminnen samt motionsförslag om förvaltning av Visingsborgs slottsruin, Bodens fästning och Österbybruk med hänvisning till gällande regelverk och pågående arbete på området.

Motionerna

I *motion Kr298* begär Otto von Arnold (kd) en översyn av hanteringen av landets byggnadsminnen. Regeringen bör ge ansvarig myndighet i uppdrag att utarbeta en långsiktig strategi för bevarande och användning av byggnadsminnen och en vårdplan för respektive byggnadsminne. Vidare anser motionären att traditionella byggtekniker och restaurering bör införas på byggprogrammet. Skatteregler för underhåll av byggnadsminnen bör ses över och i budgetprocessen bör ett indexreglerat belopp avsättas som ger kulturskyddade byggnader en långsiktigt godtagbar underhållsnivå. Skyddet för byggnadsminnen i relation till plan- och bygglagen bör stärkas.

I *motion Kr201* begär Magdalena Andersson (m) ett tillkännagivande om att ansvaret för Visingsborgs slottsruin bör föras över från Riksantikvarieämbetet till Statens fastighetsverk. Motionären pekar på att Statens fastighetsverk förvaltar Sveriges nationalbyggnader och fria marker, slott och kungsgårdar m.m. och därför även bör förvalta Visingsborgs slottsruin.

I *motion Kr311* föreslår Krister Hammarbergh och Karin Enström (båda m) att man ska slå fast att Bodens fästning är ett kulturarv av nationellt intresse. Stora delar av fästningen är byggnadsminnesförklarade. Därmed följer ett nationellt ansvar för dess bevarande understryker motionärerna.

Agneta Gille (s) föreslår i *motion Kr244* att Statens fastighetsverk skyndsamt bör överta förvaltningen av Österbybruks bruksmiljö. Bruket blev 1996 förklarad som byggnadsminne.

Utskottets ställningstagande

Att skydda och vårda kulturarvet i byggelse och odlad miljö är en viktig nationell angelägenhet, ett ansvar som delas av alla. I kulturminneslagen (1988:950) anger samhället grundläggande bestämmelser till skydd för viktiga delar av kulturarvet. Vid en byggnadsminnesförklaring fastställs skyddsbestämmelser som bl.a. anger hur byggnaden ska vårdas och vilka ändringar som får göras (3 kap. 2 §). Ansvaret för underhållet åvilar ägaren till byggnadsminnet. Denna kan emellertid få bidrag för kulturhistoriskt motiverade överkostnader enligt förordning (1993:379) om bidrag till kulturmiljövård.

Utskottet vill understryka att vårdandet av kulturarvet är en hela tiden pågående process där inriktning och prioriteringar ändras över tiden. Det tillkommer nya moderna kulturarv. Ständigt sker ett urval av vad som ska bevaras. Regeringen har ansett det angeläget att analysera vilka kulturfastigheter som ska ägas och förvaltas av staten och har tidigare gett Riksantikvarieämbetet i uppdrag att redovisa nya kriterier för statens innehav. Arbetet har bedrivits i samråd med Statens fastighetsverk och övriga berörda myndigheter. RAÄ konstaterar i sin rapport, som lämnades till regeringen den 30 juni 2008, att staten innehav av kulturfastigheter kan bli mer målinriktat genom att samhällsnyttan motiveras och säkerställs. Därför presenterar RAÄ en värderings- och urvalsmodell med vilken fastighetsinnehavet kan ses över. Redovisningen innehåller även en övergripande inriktning för bevarandet.

Med denna översyn som grund ska Statens fastighetsverk i samråd med Riksantikvarieämbetet m.fl. inom kort (20 februari 2009) lämna förslag till vilka fastigheter, inklusive s.k. bidragsfastigheter, som bör förvaltas långsiktigt av staten. Fastighetsverket ska därvid redovisa en lämplig modell för en framtida förvaltning, särskilt avseende ambitionsnivån för att levandegöra natur- och kulturmiljövärden i dessa fastigheter.

När det gäller utbildningsfrågorna vill utskottet peka på att RAÄ under 2007 genomförde en utredning om utbildningar inom kulturarvssektorn. Syftet var att ta reda på om den kompetens som sektorn behöver i framtiden finns tillgodosedd inom utbildningssystemet. Utredningen utgör ett viktigt underlag för det fortsatta arbetet med utbildningsfrågorna. RAÄ har vidare ett kontinuerligt samarbete med såväl Göteborgs universitet som Högskolan på Gotland om utbildningar inom kulturarvssektorn.

Som ovan redovisas arbetar RAÄ med att ta fram en ny vägledning/handbok för att rättssäkra tillämpningen av kulturminneslagen.

Utskottet vill inte föregripa regeringens kommande beredning av Statens fastighetsverks förslag. Motionerna Kr201 (m), Kr244 (s) och Kr311 (m) avstyrks därmed. Även motion Kr298 (kd) avstyrks då de förslag som framförs i motionen till stora delar är tillgodosedda med den reglering som finns och med pågående arbete på området.

Krisberedskap för tillvaratagande av kulturskatter

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår ett motionsförslag om en nationell beredskapsplan för tillvaratagande av kulturskatter vid större katastrof eller krig med hänvisning till det aktiva arbetet på området.

Motionen

Hans Rothenberg och Wallburga Habsburg Douglas (båda m) anser enligt *motion Kr237* att det finns behov av en nationell beredskapsplan för att ta till vara historiskt och kulturellt signifikanta föremål i händelse av större katastrof eller krig. Motionärerna pekar på att det finns beredskap för att återställa el, kommunikationer, vatten och vägar under eller efter krig och katastrof, men det finns inga beredskapsplaner för att värna kulturskatterna. Det förekommer viss långsiktig lagring av konst- och kulturföremål i bergtrum, men det gäller oftast inte de mest tilldragande kultur- och konstföremålen.

Utskottets ställningstagande

Utskottet delar motionärernas uppfattning att det är angelägen uppgift att vårda och värna våra kulturskatter och att det måste finnas en beredskap att möta olika former av hot och katastrofer. Detta får anses framgå redan av portalparagrafen till kulturminneslagen och är för Svenska kyrkans vidkommande klart angivet i 4 kap. 15 a §. Av 3 § förordning (1995:1300) om statliga myndigheters riskhantering framgår vidare att varje myndighet ska identifiera vilka risker för skador eller förluster som finns i myndighetens verksamhet. Myndigheten ska värdera riskerna och beräkna vilka kostnader som staten har eller kan få med hänsyn till dessa risker. Resultatet ska sammanställas i en riskanalys.

Utskottet konstaterar att ett aktivt arbete pågår inom kulturarvssektorn för att stärka beredskapen inför kriser och katastrofer.

Riksantikvarieämbetet har haft i uppdrag att tillsammans med Brottsförebyggande rådet och i samverkan med berörda institutioner som Svenska kyrkan, länsstyrelserna och polismyndigheter föreslå aktiva insatser för att förebygga, upptäcka och beivra brott mot kulturarvet. Uppdraget redovisades till regeringen i juli 2008. I regleringsbrevet för 2009 har RAÄ därefter fått i uppdrag att tillsammans med Statens maritima museer ta fram en handlingsplan som stöd för myndigheter som hanterar marinarkeologiska ärenden.

I budgetpropositionen aviserade regeringen att den kommer att ta upp frågan om stölder av bl.a. kyrkliga inventarier i de pågående diskussionerna med Svenska kyrkan om det kyrkliga kulturarvet.

Utskottet konstaterar också att Riksantikvarieämbetet under 2008 har tagit fram en Handbok i katastrofberedskap och restvärdesräddning för konst- och kulturhistoriska samlingar, byggnader och miljöer. Handboken och checklistorna ska vara ett praktiskt redskap för ledare och säkerhetsansvariga vid museer, arkiv, bibliotek, kyrkor och andra gudstjänstlokaler och till förvaltare av värdefulla samlingar och historiska byggnader. Fokus läggs på riskanalys och ansvarsfördelning. Ett aktivt arbete med att informera om handboken bedrivs för närvarande.

Här bör också nämnas Haagkonventionen för skydd av kulturell egendom i händelse av väpnad konflikt.

Motion Kr237 (m) är därmed i huvudsak tillgodosedd. Något initiativ med anledning av motionen behövs inte. Motionen avstyrks.

Flyttningen av Kiruna stad

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår ett motionsförslag om att föra upp flyttningen av Kiruna stad på Unescos världsarvslista med hänvisning bl.a. till att konventionen endast är tillämplig på fysiska världsarv.

Motionen

Gunnar Andrén (fp) föreslår i *motion Kr295* att regeringen bör ansöka om att föra upp flyttningen av Kiruna stad på Unescos världsarvslista och verka för stöd från Europeiska unionen för den kulturgärning som flyttningen innebär. Motionären understryker att flyttning av delar av eller hela städer är mycket ovanligt.

Utskottets ställningstagande

Flyttningen av Kiruna stad är en unik händelse. För att underlätta processen har regeringen tillsatt Malmfältsgruppen vars syfte är att vara ett forum för dialog i övergripande frågor som rör gruvnäringens tillväxt i Malmfälten och de förändringar i Kiruna och Malmberget som kan bli aktuella till följd av gruvverksamheten och planerade nyinvesteringar. Gruppen, i vilken både näringsministern och infrastrukturministern ingår, består av företrädare för Regeringskansliet och för berörda kommuner, företag, myndigheter, organisationer, samebyar m.fl. intressegrupper. Inom Regeringskansliet har också inrättats en interdepartemental arbetsgrupp med uppgift att koordinera och effektivisera handläggningen inom Regeringskansliet. Riksantikvarien ingår i Malmfältsgruppen och representanter från Kulturdepartementet deltar i den interdepartementala arbetsgruppen.

Som motionären själv konstaterar bedrivs ett mycket aktivt arbete med att dokumentera vad som händer i Kiruna stad. Riksantikvarieämbetet fick den 26 juni 2007 i uppdrag av regeringen att följa och stödja utvecklingen i Kiruna och Malmberget (Malmfälten). RAÄ lämnade i juni 2008 en delrapport om arbetet och kommer att redovisa en slutrapport senast den 30 april 2009.

I delrapporten redovisas vilka insatser som Riksantikvarieämbetet har gjort och vilka man har samverkat med samt vilka aktiviteter som planeras framöver. RAÄ arbetar efter två spår; den praktiska lokala planeringssituationen och ett generellt kunskapsuppbyggande spår. I rapporten redovisas också att det finns ett omfattande kunskapsmaterial att tillgå i Kiruna. Information om uppdraget läggs löpande ut på RAÄ:s hemsida. Flera seminarier/workshops både nationellt och internationellt har genomförts på temat Att flytta en stad.

Vad gäller begäran om att föra upp flyttningen på Unescos världsarvslista vill utskottet erinra om att en stor del av världsarven är belägna i Europa och att västvärldens länder vid generalförsamlingens möte 1999 beslutat att inta en mer restriktiv hållning mot nya världsarv i denna del av världen. Vidare är konventionen endast tillämplig på fysiska världsarv.

Med det anförda avstyrker utskottet motion Kr295 (fp).

Konventionen om skydd för det immateriella kulturarvet

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår ett motionsförslag om att ratificera konventionen om skydd för det immateriella kulturarvet med hänvisning till att det pågår ett aktivt arbete för att förbereda undertecknandet.

Motionen

I *motion Kr223* yrkar Michael Hagberg (s) att Sverige snarast bör ratificera konventionen om skydd för det immateriella kulturarvet som Unescos generalförsamling antog 2003 (yrkande 1).

Utskottets ställningstagande

Utskottet noterar med tillfredsställelse att regeringen har för avsikt att underteckna Unescos konvention om skydd för det immateriella kulturarvet. För att detta ska bli möjligt har regeringen den 22 januari 2009 uppdragit åt Institutet för språk- och folkminnen, Riksarkivet, Statens kulturråd, Riksantikvarieämbetet, Nämnden för hemslöjdsfrågor och Stiftelsen Nordiska museet att ta fram ett förslag till nationellt genomförande av konventionen. I uppdraget, som ska bedrivas i samråd med övriga aktörer, ingår en över-

syn av ansvarsfördelningen mellan myndigheter när det gäller frågor om det immateriella kulturarvet. Institutet för språk och folkminnen är sammankallande och ska samordna redovisningen av arbetet. Uppdraget ska redovisas till Regeringskansliet (Kulturdepartementet) senast den 1 december 2009.

Motion Kr223 (s) yrkande 1 avstyrks därmed.

Bevarande av levande kulturmiljöer

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår ett motionsförslag om att säkerställa långsiktigt bevarande av kulturhistoriskt unika miljöer genom stöd till skötsel av lösöre. Regeringens ställningstagande bör avvaktas.

Motionen

I *motion Kr344* av Lennart Hedquist m.fl. (m, c, fp, kd) pekas på behovet av åtgärder för att säkerställa långsiktigt bevarande av kulturhistoriskt unika miljöer. Motionärerna konstaterar t.ex. att de nuvarande regelsystemen inte medger att de kulturminnesvårdande myndigheterna stöder löpande vård och skötsel av inventariesamlingar utanför offentlig miljö och nämner Grönsö slott som exempel. De anser att Kulturutredningen bör lägga förslag om ändring av detta. Vidare föreslår de att medel bör avsättas till ett nytt anslag för särskilda insatser inom kulturmiljöområdet när det gäller sammansatta och levande kulturmiljöer.

Utskottets ställningstagande

Enligt utskottets mening kan det i vissa sammanhang vara motiverat att skydda sådant lösöre som bidrar till en byggnads kulturhistoriska värde. För närvarande omfattas inte lösöre av skyddsbestämmelserna för byggnadsminne. Enligt 3 kap. 1 § kulturminneslagen får en byggnadsminnesförklaring avse en byggnad, park, trädgård eller annan anläggning. Skyddsbestämmelserna omfattar därmed endast byggnaden (2 §).

I sitt slutbetänkande *K-märkt. Förslag till förbättrat skydd för kulturhistoriskt värdefull bebyggelse* (SOU 2004:94) föreslog Kulturbebyggelseutredningen att ett skydd för lösöre som bidrar till en byggnads kulturhistoriska värde skulle införas. Lösöret skulle då betraktas som en del av byggnadsminnet. Utredningen ansåg också att om lösöret omfattades av skyddsbestämmelser borde bidrag kunna ges för vård och underhåll. Detta skulle ske genom att förordningen (1993:379) om bidrag till kulturmiljövård ändrades så att bidrag kan lämnas även för kulturhistoriskt motiverade överkostnader hänförliga till skötsel av lösöre som omfattas av skyddsbestämmelser i ett beslut om byggnadsminnesförklaring.

Enligt utskottets mening bör regeringens ställningstaganden till utredningens förslag avvaktas. Motion Kr344 (m, c, fp, kd) avstyrks därmed.

Kulturresevat

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår ett motionsförslag om kulturresevat.

Motionen

Liselott Hagberg (fp) begär i *motion Kr212* ett tillkännagivande om betydelsen av att Sörmland tillförsäkras möjlighet att fortsätta arbetet med att bilda kulturresevat.

Utskottets ställningstagande

Skyddsinstrumentet kulturresevat infördes med miljöbalken 1999. Avsikten är att göra det möjligt att vårda och bevara värdefulla kulturpräglade landskap. I ett kulturresevat kan hela områdets natur- och kulturmiljövärden skyddas och vårdas. Därmed omfattas byggnader, anläggningar, lämningar och marker – men även sådana värden som består av verksamheter, kunskaper och traditioner kan hanteras inom ramen för kulturresevatets förvaltning.

En länsstyrelse eller en kommun kan besluta att ett område ska skyddas och förvaltas som kulturresevat. I beslutet ska anges syftet med skyddet och vilka föreskrifter som ska gälla i resevatet. Med beslutet ska följa en skötselplan som beskriver målen för bevarandearbetet samt vilka åtgärder som måste genomföras för att målen ska nås. Förutom vårdåtgärder kan skötselplanen även innehålla mål för resevatets utveckling, verksamheter och publikevenemang. Målen ska följas upp och utvärderas regelbundet. Riksantikvarieämbetet har ansvar för rådgivning i tillsynsfrågor.

Utskottet konstaterar således att det inte är riksdagens sak att ta ställning till inrättande av kulturresevat. Motion Kr212 (fp) avstyrks därmed.

Kinda kanal och Dalslands kanal

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsförslag om stöd till Kinda kanal och Dalslands kanal.

Motionerna

I *motion Kr232* av Finn Bengtsson och Betty Malmberg (båda m) begärs en översyn av ansvarsfördelningen för underhållet av Kinda kanal som är förklarad som riksintresse. Motionärerna framhåller att Östergötlands läns landsting, Linköpings och Kinda kommuner och AB Göta kanalbolag tar det största ansvaret för kanalen men att det vore av stort värde med en närmare samverkan direkt med staten för att garantera vattenledens framtid.

Renée Jeryd m.fl. (s) framhåller i *motion Kr350* att det behövs ekonomiska medel för att kunna vårda Dalslands kanal. Kanalen har under några år erhållit bidrag från EU för såväl underhåll som upprustning, men de framtida möjligheterna till stöd är nu osäkra.

Utskottets ställningstagande

Både Kinda kanal och Dalslands kanal har stor betydelse för turismen i respektive län och erbjuder fina rekreativmiljöer. De är båda förklarade som riksintresse.

Område av riksintresse är enligt miljöbalken mark- och vattenområden som har nationell betydelse för bevarande och utveckling. Det kan gälla såväl kulturmiljövård som naturvård, friluftsliv, rennäring, yrkesfiske, industri, energiproduktion, kommunikationer eller vattenförsörjning. Syftet är att dessa nationella intressen ska hävdas i den kommunala fysiska planeringen och i andra beslut om markanvändning. I Sverige finns ungefär 1 700 områden som är av riksintresse för kulturmiljövården.

Utskottet kan konstatera att vad gäller Dalslands kanal pågår just nu en diskussion mellan kanalbolaget, Dalslands Turist AB och Västarvet² om ett utvecklingsprojekt för att stärka, lyfta fram och utveckla de värden som ligger inom det industriella och maritima kulturarvet utmed Dalslands kanal. En ledningsgrupp för projektet där även Melleruds och Bengtsfors kommuner samt Dalslands Fornminnes- och Hembygdsförbund ska ingå planeras.

Utskottet vill peka på att Kinda kanal är byggnadsminnesförklarad. Detta innebär att det finns möjlighet att få bidrag för kulturhistoriskt motiverade överkostnader enligt förordning (1993:379) om bidrag till kulturmiljövård. Sådana bidrag har också beviljats av länsstyrelsen i Östergötland vid flera tillfällen.

Utskottet anser inte att motionerna Kr232 (m) och Kr350 (s) bör föranleda något initiativ från riksdagen sida. Motionerna avstyrks.

² Västarvet är Västra Götalandsregionens samlade kulturarvinstitutioner.

Museer

Fredsmuseum

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsförslag om fredsmuseum med hänvisning dels till riksdagens principuttalande om restriktivitet med inrättande av nya museer, dels till fria museers rätt att själva prioritera i sitt arbete.

Motionerna

I två motioner pekas på det unika i att Sverige haft fred i 200 år och att detta särskilt bör uppmärksammas jubileumsåret 2014.

Peter Rådberg och Bodil Ceballos (båda mp) framhåller i *motion Kr346* att det finns behov av ett öppet och aktivt fredsmuseum som en resurs för förebyggande av väpnade konflikter på alla nivåer: lokalt, nationellt och globalt. Ett fredsmuseum bör aktivt förmedla kunskap och visa hur man kan arbeta för demokrati, mänskliga rättigheter och jämställdhet och hur man kan bearbeta konflikter med fredliga medel. Verksamheten ska inte begränsas till en byggnad utan kunna utvecklas i samverkan med lokala aktörer i Sverige liksom med ambassader och biståndskontor i andra länder, särskilt i konfliktområden. Motionärerna anser att Sverige har särskilt goda förutsättningar att skapa en nationell och global resurs för fred och säkerhet.

Också Carina Hägg (s) tar i *motion Kr339* upp behovet av att på de statliga museerna kunna lyfta fram arbetet för fred, men anser att det kan inordnas i den redan befintliga museistrukturen. Hon understryker att en av de viktigaste målgrupperna är barn och ungdomar.

Utskottets ställningstagande

Utskottet vill än en gång betona att staten har en central roll då det gäller att uppmuntra och stödja museiväsendet. Detta görs bl.a. genom att staten medverkar till att upprätthålla en infrastruktur som möjliggör för museer ute i landet att fånga in de regionala och lokala initiativ som finns. Hörnstenar i den statliga museipolitiken på det regionala planet är Riksställningar, stödet till de regionala museerna och stödet till icke-statliga kulturlokaler. Regionala museer som uppbär statsbidrag har möjlighet att låta en del av bidraget tillfalla ett annat regionalt eller lokalt museum.

År 1987³ framhöll utskottet att man från statlig sida bör vara restriktiv med att främja tillkomsten av nya museer. Detta principuttalande är fortfarande giltigt. Senast diskuterades det i betänkande 2007/08:KrU6.

³ Bet. 1986/87:KrU21 2. 7–9.

Mot denna bakgrund anser utskottet att motion Kr346 (mp) bör avslås av riksdagen. Utskottet vill samtidigt framhålla att Fredsmuseet i Uppsala slott, som drivs i Dag Hammarskjölds anda, bedriver ett angeläget pedagogiskt arbete med framför allt inriktning på unga människor.

Vad gäller förslaget i motion Kr339 (s) att de statliga museerna under 2009 ska lyfta fram arbetet för fred vill utskottet erinra om reformen med fria museer som vårdar och visar kulturskatter. Målsättningen är att garantera museerna tydliga, långsiktiga villkor och möjligheter att göra egna prioriteringar i verksamheten. Genom de extra resurser som tillfördes de statliga museerna i budgeten för 2009 ökar möjligheten för museerna att göra egna prioriteringar.

Utskottet vill emellertid peka på att Armémuseums nya basutställning sedan år 2000 ger en samlad överblick över svensk historia från vikingatid och framåt och inte minst beskriver krigets verklighet för det civila samhället. För myndigheten som helhet innebär det bl.a. att moderna freds- och konfliktlösningfrågor kommer att ges allt större uppmärksamhet. En inriktning som ligger i linje med motionärens önskningsar.

Slutligen kan även erinras om Forum för levande historias uppdrag att arbeta med frågor som rör demokrati, tolerans och mänskliga rättigheter.

Motionerna Kr339 (s) och Kr346 (mp) avstyrks därmed.

Militärhistoriskt museum

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår ett motionsförslag om ett militärhistoriskt museum i Kristianstad. Artillerimuseet i Kristianstad ingår i det nya museinätverket och är också Armémuseums förråd för artilleripjäser.

Motionen

Lars-Ivar Ericson (c) föreslår i *motion Kr207* att ett militärhistoriskt museum bör lokaliseras till Kristianstad. Staden har en unik och riksintressant historia när det gäller militär närvaro. Genom ett museum skulle samspelet mellan det civila och militära samhället kunna åskådliggöras på ett pedagogiskt sätt; exempelvis skulle kvinnornas roll i freds- och krigstid kunna uppmärksammas mera vilket inte sker på de nuvarande museerna, framhåller motionären.

Utskottets ställningstagande

Riksdagen beslöt i december 2007 att föra över 30 miljoner kronor från utgiftsområde 6 Försvar samt beredskap mot sårbarhet till utgiftsområde 17 Kultur, medier, trossamfund och fritid för att skapa ett nationellt musei-nätverk baserat på perioden kring det kalla kriget.

Riksdagens beslut innebär att Statens försvarshistoriska museer, SFHM, och Statens maritima museer nu har ansvar för Sveriges militärhistoriska arv, ett nätverk som omfattar ca 20 förbandsmuseer och vissa försvarsan-läggningar av kulturhistoriskt värde som tidigare funnits inom Försvarsmak-ten. SFHM stöder även annan verksamhet med anknytning till försvarets kulturarv på ytterligare ca 30 platser i landet. Artillerimuseet i Kristianstad ingår i nätverket och är också Armémuseums förråd för artilleripjäser. Samt-liga kanoner, haubitsar, mörsare och granatkastare som använts i den svenska armén från början av 1700-talet visas i museet tillsammans med övrig artillerimateriel som föreställare till kanoner, seldon, dragfordon, radar- och eldledningmateriel, ammunition m.m. För mindre delar av sam-lingen planeras ett museum i någon av de gamla artillerikasernerna inne i Kristianstad.

Motion Kr207 (c) får därmed anses i huvudsak tillgodosedd. Motionen avstyrks.

Dataspelsmuseum

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår ett motionsförslag om att inrätta ett dataspels-museum dels med hänvisning till riksdagens principuttalande om restriktivitet med inrättande av nya museer, dels med hänvisning till vad som görs på området.

Motionen

Camilla Lindberg (fp) föreslår i *motion Kr323* att ett dataspelsmuseum inrättas. Motionären pekar på att spelbranschen nu räknas som en av världens största underhållningsbranscher, en bransch där Sverige har en välre-nommerad position. Ett eget museum skulle skapa en viktig mötesplats för spelutvecklare.

Utskottets ställningstagande

Utskottet erinrar om vad som ovan sagts om att principuttalandet att man från statlig sida bör vara restriktiv med att främja tillkomsten av nya museer fortfarande är giltigt.

Utskottet konstaterar samtidigt att IT-ceum, det svenska datamuseet i Linköping, 2006 startade projektet *Spela roll* för att synliggöra och diskutera dataspel i Sverige. Inom projektet finns utställningar, seminarier, publikationer och andra evenemang. Utställningen *Spela roll* har varit på turné till Tekniska museet i Stockholm och Luleå konsthall. För närvarande visas den på läns museet i Halmstad.

Utskottet anser inte att motion Kr323 (fp) bör föranleda något initiativ från riksdagens sida. Motionen avstyrks.

Forum för levande historias uppdrag

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsförslag om Forum för levande historias uppdrag och om att aktivt agera mot antisemitismen.

Motionerna

I *motion Kr359* begär Lennart Sacrédeus (kd) ett tillkännagivande om att Forum för levande historia bör samarbeta med organisationen Upplysning om kommunismen, UOK (yrkande 1). Motionären anser det olyckligt att Forum för levande historia valt att inte samarbeta med organisationen. Detta särskilt när det av myndighetens regleringsbrev framgår att arbetet ska ske ”genom bred samverkan med berörda myndigheter, institutioner, organisationer och föreningar”. Motionären anser också att informationsarbetet om Förintelsen ska inkludera även andra minoriteter som drabbats (yrkande 2). Uppdraget bör på ett mer uttalat sätt också omfatta arbetet med krigets mekanismer i stort samt utsattheten för t.ex. motståndsmän, handikappade (inte minst de dödshjälpsprogram som drabbade dem) samt troende kristna.

I *motion Kr310* av Birgitta Ohlsson m.fl. (fp) begärs ett tillkännagivande om att uppmärksamma och aktivt agera mot antisemitismen i Sverige (yrkande 1). Motionären anser att det är nödvändigt med såväl dagliga som långsiktiga strategier och åtgärder för att bekämpa antisemitismen.

Utskottets ställningstagande

Forum för levande historia har till uppgift att främja arbete med demokrati, tolerans och mänskliga rättigheter med utgångspunkt i Förintelsen. Genom ett riksdagsbeslut i december 2008 förtydligades uppdraget så att det från den 1 januari 2009 också framgår av instruktionen till Forum för levande historia (2007:1197) att myndighetens uppdrag innefattar kommunismens brott mot mänskligheten. Myndigheten ska enligt 2 § bedriva utåtriktad verksamhet med inriktning på kunskap, kultur och utbildning.

Verksamheten ska bedrivas i nära kontakt med pågående forskning, andra kultur- och utbildningsinstitutioner samt myndigheter, organisationer och föreningar vars verksamhet rör liknande frågor. Utskottet anser inte att riksdagen ytterligare bör precisera hur samarbetet ska läggas upp.

Utskottet anser att motionerna Kr310 (fp) yrkande 1 och Kr359 (kd) yrkande 2 i huvudsak är tillgodosedda med det arbete som myndigheten gör. På webbplatsen beskriver man sitt arbete med orden:

För att förstå dagens situation är det viktigt att känna till historien. Och genom att ta hjälp av historien skapar Forum för levande historia kunskaper om samtiden. Genom att belysa de mörkaste delarna av mänsklighetens historia vill vi påverka framtiden. Vi lär oss att se mönster. Vi tvingas till reflektion kring frågor som rättvisa, medmänsklighet och personligt ansvar. Vi frågar oss hur det var möjligt, och varför det fortfarande är möjligt. Vårt mål är att stärka människors vilja att verka för allas lika värde. Vi ska få dem att lyssna, förstå och agera. Men då räcker det inte att informera. Vi måste vara lika kreativa som vi är relevanta.

Motionerna Kr310 (fp) yrkande 1 och Kr359 (kd) yrkandena 1 och 2 avstyrks därmed.

Tidigare behandlade förslag

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsförslag i frågor som riksdagen tidigare under valperioden tagit ställning till.

Utskottets ställningstagande

Utskottet har tidigare under mandatperioden avstyrkt motionsyrkanden om kulturmiljövård och museer som är likadana som eller snarlika nedan förtecknade yrkanden. Utskottet hänvisar till betänkandena 2006/07:KrU2, 2007/08:KrU1, 2007/08:KrU6, 2007/08:KrU7 och 2007/08:KrU9 och finner inte skäl att nu ta upp dessa frågor till förnyad behandling. Motionerna avstyrks därmed.

- *Kr203* av Eva Flyborg (fp) om Stiftelsen Emigranternas Hus i Göteborg,
- *Kr205* av Gunnar Andrén och Tobias Krantz (båda fp) om kirunasvenskarna, yrkandena 1 och 2,
- *Kr211* av Eva Flyborg (fp) om Ostindiefararen Götheborg,
- *Kr213* av Ulf Nilsson och Gunnar Andrén (båda fp) om Dag Hammar-skjölds Backåkra,
- *Kr214* av Ulf Nilsson m.fl. (fp) om Lunds universitets historiska museum, yrkande 1, och Uppåkra, yrkande 2,
- *Kr215* av Tina Acketoft (fp) om Höganäs Keramiska Centrum,
- *Kr223* av Michael Hagberg (s) om att föra upp allemansrätten på Unescos världsarvslista, yrkande 2,

- *Kr234* av Gunnar Andrén m.fl. (fp) om Alfred Nobels minne, yrkandena 1 och 2,
- *Kr259* av Maria Lundqvist-Brömster (fp) om dokumentärfotografi vid Västerbottens museum,
- *Kr280* av Christopher Ödmann och Jan Lindholm (båda mp) om solenergisatsning på kyrktak,
- *Kr283* av Hans Olsson m.fl. (s) om Textilmuseet i Borås,
- *Kr289* av Johan Löfstrand och Louise Malmström (båda s) om länsmuseumerna,
- *Kr299* av Désirée Pethrus Engström (kd) om kvinnomuseum,
- *Kr353* av Marianne Berg m.fl. (v, c, mp) om museiansvar för HBT-frågor, yrkande 1,
- *Kr356* av Ewa Thalén Finné m.fl. (m) om Uppåkra och
- *Kr364* av Claes Västerteg och Erik A Eriksson (båda c) om en översyn av kulturminneslagen.

Särskilda yttranden

Kulturmiljövård (punkterna 1–8)

Siv Holma (v), Margareta Israelsson (s), Lars Wegendal (s), Göran Persson i Simrishamn (s), Esabelle Dingizian (mp), Anneli Särnblad (s) och Leif Pettersson (s) anför:

Att skydda och vårda kulturarvet i bebyggelse och odlad miljö är en viktig nationell angelägenhet. Vi finner det därför, som vi tidigare påtalat, anmärkningsvärt att regeringen skurit ned på anslaget till kulturmiljövården för 2009, vilket får till följd att flera åtgärder inom kulturmiljöområdet inte kommer att kunna genomföras. Vi konstaterar också att kostnaderna för flyttningen av Kiruna stad inte är helt klarlagda. Detta innebär en risk för att viktiga delar av stadens kulturarv inte kommer att kunna värnas.

Museer (punkterna 9–12)

Siv Holma (v), Margareta Israelsson (s), Lars Wegendal (s), Göran Persson i Simrishamn (s), Anneli Särnblad (s) och Leif Pettersson (s) anför:

Vi vill i detta sammanhang erinra om läns museernas viktiga roll och särskilt lyfta fram museipedagogernas angelägna arbete med barn och unga för att förmedla kunskap om regionens kulturarv och konstutveckling.

Vi vill också framhålla att det är angeläget med en ordentlig uppföljning av det nationella militära museinätverkets verksamhet, vad som ingår i nätverket och hur bidragssystemet fungerar.

BILAGA

Förteckning över behandlade förslag

Motioner från allmänna motionstiden hösten 2008

2008/09:Kr201 av Magdalena Andersson (m):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om ansvaret för Visingsborgs slottsruin.

2008/09:Kr203 av Eva Flyborg (fp):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om ekonomiskt bidrag till Stiftelsen Emigranternas Hus i Göteborg.

2008/09:Kr205 av Gunnar Andrén och Tobias Krantz (båda fp):

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om kirunasvenskarna och deras okända öde i Sovjetunionen.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om behovet av granskning av vad som hände på Sveriges ambassad i Moskva i samband med att svenskar och deras anhöriga sökte hjälp under slutet av 1930-talet.

2008/09:Kr207 av Lars-Ivar Ericson (c):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att ett militärhistoriskt museum bör lokaliseras till Kristianstad.

2008/09:Kr211 av Eva Flyborg (fp):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om ostindiefararen Götheborg.

2008/09:Kr212 av Liselott Hagberg (fp):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om betydelsen av att Södermanland tillförsäkras möjligheter att fortsätta arbetet med att bilda kulturresevat.

2008/09:Kr213 av Ulf Nilsson och Gunnar Andrén (båda fp):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om Dag Hammarskjölds Backåkra dels vad avser fastigheten och Statens fastighetsverk, dels vad avser verksamheten och regeringens förpliktelser.

2008/09:Kr214 av Ulf Nilsson m.fl. (fp):

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att stödja Lunds universitets historiska museum i dess arbete med omhändertagande av fornynd.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att stödja utvecklingen av ett upplevelsecenter vid fyndplatsen Uppåkra.

2008/09:Kr215 av Tina Acketoft (fp):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att Höganäs Keramiska Centrum ska få förutsättningar att utvecklas som nationell garant för keramikulturens bevarande.

2008/09:Kr223 av Michael Hagberg (s):

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att Sverige snarast bör ratificera konventionen om skydd för det immateriella kulturarvet som Unescos generalförsamling antog 2003.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om ansökan till Världsarvskommittén om att allemansrätten förs upp på Unescos världsarvslista.

2008/09:Kr232 av Finn Bengtsson och Betty Malmberg (båda m):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om en översyn av ansvarsfrågor för underhåll av Kinda kanal som riksintresse.

2008/09:Kr234 av Gunnar Andrén m.fl. (fp):

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om en nationell och internationell insamling till Alfred Nobels minne.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om ett internationellt museum eller institution i Stockholm och Oslo till Alfred Nobels minne.

2008/09:Kr235 av Lars Tysklind (fp):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om förtydligande av kulturminneslagen vad avser länsstyrelsernas rätt att förordna personer för dokumentation och kontroll av byggnadsminnen.

2008/09:Kr237 av Hans Rothenberg och Walburga Habsburg Douglas (båda m):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om behovet av en nationell beredskapsplan för tillvaratagande av historiskt och kulturellt signifikanta föremål i händelse av större katastrof eller krig.

2008/09:Kr244 av Agneta Gille (s):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om ett uthålligt bevarande av bruksmiljön i Österbybruk.

2008/09:Kr259 av Maria Lundqvist-Brömster (fp):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att skapa ett nationellt centrum för dokumentärfotografi vid Västerbottens museum i Umeå.

2008/09:Kr280 av Christopher Ödmann och Jan Lindholm (båda mp):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att utreda regelverket för Riksantikvarieämbetets bedömningar för att utvärdera om det går att justera dessa så att inga principiella hinder kan omöjliggöra Svenska kyrkans vilja att satsa på solenergi på sina byggnader.

2008/09:Kr283 av Hans Olsson m.fl. (s):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om Textilmuseet i Borås.

2008/09:Kr289 av Johan Löfstrand och Louise Malmström (båda s):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om läns museernas viktiga roll i arbetet med att värna kulturarvet.

2008/09:Kr295 av Gunnar Andrén (fp):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att uppföra flyttningen av Kiruna på Unescos världsarvslista och att verka för att stöd från Europeiska unionen utgår för den kulturgärning flyttningen innebär.

2008/09:Kr298 av Otto von Arnold (kd):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om en översyn av hanteringen av landets byggnadsminnen.

2008/09:Kr299 av Désirée Pethrus Engström (kd):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att införa ett statligt kvinnomuseum för att säkerställa att kvinnors historia, kultur och samhällsliv visas för samtiden och bevaras för framtiden.

2008/09:Kr310 av Birgitta Ohlsson m.fl. (fp):

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att uppmärksamma och aktivt agera mot antisemitism i Sverige.

2008/09:Kr311 av Krister Hammarbergh och Karin Enström (båda m):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att fastslå Bodens fästning som ett kulturarv av nationellt intresse.

2008/09:Kr323 av Camilla Lindberg (fp):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om inrättande av ett dataspelsmuseum.

2008/09:Kr339 av Carina Hägg (s):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om fredsarbetet på de statliga museerna.

2008/09:Kr344 av Lennart Hedquist m.fl. (m, c, fp, kd):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om behovet av åtgärder för att säkerställa långsiktigt bevarande av kulturhistoriskt unika miljöer.

2008/09:Kr346 av Peter Rådberg och Bodil Ceballos (båda mp):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om behovet av ett öppet och aktivt fredsmuseum som en resurs för förebyggande av väpnade konflikter på alla nivåer: lokalt, nationellt och globalt.

2008/09:Kr350 av Renée Jeryd m.fl. (s):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om Dalslands kanal.

2008/09:Kr353 av Marianne Berg m.fl. (v, c, mp):

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att ge Nordiska museet ett samordnande ansvar för den HBT-kultur som har skapats och kontinuerligt skapas i vårt land.

2008/09:Kr356 av Ewa Thalén Finné m.fl. (m):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om fornlämningen i Uppåkra, Staffanstorps kommun.

2008/09:Kr359 av Lennart Sacrédeus (kd):

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om Forum för levande historias samarbete med organisationen Upplysning om kommunismen.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att informationsarbetet om Förintelsen ska inkludera även andra minoriteter som drabbades.

2008/09:Kr364 av Claes Västerteg och Erik A Eriksson (båda c):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om en översyn av kulturminneslagen.